

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 4394/2023
Рев2 4405/2023
06.03.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Мирослав Ивковић, адвокат из ..., против тужене ОШ „Вук Караџић“ из Лесковца, чији је пуномоћник Милош Тасић, адвокат из ..., ради утврђења и поништаја решења, одлучујући о ревизи тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2733/21 од 02.09.2022. године и ревизији тужене изјављеној пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1703/23 од 07.06.2023. године, у седници већа одржаној дана 06.03.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2733/21 од 02.09.2022. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1703/23 од 07.06.2023. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви тужиле и тужене за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 2733/21 од 02.09.2022. године, ставом првим изреке одбијена је жалба тужиле и потврђена пресуда Основног суда у Лесковцу П1 392/19 од 04.03.2021. године, исправљена решењем истог суда П1 392/19 од 07.04.2021. године, у ставу првом изреке, којим је одбијен тужбени захтев да се утврди да се тужилца налази у радном односу на неодређено време код туженог почев од 01.09.2018. године на пословима наставника ..., седми степен стручне спреме, са 44,44 % од пуног радног времена, односно 17,80 сати недељно, у делу става трећег изреке којим је одбијен тужбени захтев да се обавезе тужена да тужилцу врати на рад у радни однос на неодређено време на пословима наставника ... са седмим степеном стручне спреме, са 44,44 % норме, као и захтев да се тужена обавезе да тужилци призна сва права из радног односа након истека школске 2018/2019 године, до дана враћања на рад, као и у ставу четвртом изреке којим је одбијен предлог за одређивање привремене

мере, ближе наведене у изреци првостепене пресуде. Ставом другим изреке, укинута је првостепена пресуда у ставу другом изреке, којим је одбијен тужбени захтев да се пониште као незаконита решења директора тужене број .. од 12.04.2019. године и решење школског одбора тужене број .. од 16.05.2019. године, у преосталом делу става трећег изреке којим је одбијен тужбени захтев да се обавезе тужена да тужиљи призна сва права из радног односа од дана престанка радног односа до истека школске 2018/2019 године, као и одлука о трошковима поступка садржана у ставу петом изреке првостепене пресуде и предмет је у том делу враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Против наведене правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиља је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 1703/23 од 07.06.2023. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Лесковцу П1 372/22 од 22.11.2022. године у ставу првом и другом изреке, тако што су поништена као незаконита решење директора тужене број .. од 12.04.2019. године и решење школског одбора тужене број .. од 16.05.2019. године и тужена обавезана да тужиљи призна сва права из радног односа од престанка радног односа до краја школске 2018/19 године. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу трећем изреке тако што је одбијен захтев тужене за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 83.250,00 динара, а обавезана тужена да тужиљи накнади трошкове првостепеног и другостепеног парничног поступка у износу од 146.250,00 динара.

Против наведене правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужиља је поднела одговор на ревизију.

Врховни суд је испитао побијане пресуде у смислу члана 408. и 441 Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23) - ЗПП и утврдио да ревизије нису основане.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба овог закона, па нема ни повреде из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се ревизијима указује. Указивање тужиље на битну повреду одредбе парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП не представља дозвољен ревизијски разлог у смислу члана 407. истог закона.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је дипломирани ... са седмим степеном стручне спреме и била је у радном односу на одређено време код тужене од 2012. године са непуним радним временом, ради обављања наставе ... . Тужиља је са туженом за школску 2016/17 годину закључила уговор о раду од 20.09.2016. године

којим је засновала радни однос на одређено време, а затим анекс број .. од 22.08.2018. године, којим је измењен правни основ заснивања радног односа тужиље код тужене. Решењем о престанку радног односа од 27.08.2018. године тужиљи је престао радни однос са даном 31.08.2018. године. На наведено решење тужиља није изјавила жалбу, те је поменуто решење постало коначно и правноснажно. Због указане потребе радног ангажовања тужиље код тужене, иста је била позвана ради радног ангажовања у школској 2018/19 години, што је тужиља и прихватила. Решењем тужене број .. од 17.09.2018. године утврђена је структура радног времена тужиље у школској 2018/19 години на пословима наставника ..., са 44,44% од пуног радног времена и са применом од 01.09.2018.године. У поменутој школској години тужиља је рад обављала све до 12.04.2019. године у истуреном одељењу у ... са 44,44% од пуне норме. За време радног ангажовања тужиља је уредно примала зараду и остваривала сва права из радног односа, али тужиља није потписала уговор о раду. Код тужене је била радно ангажована и ББ, наставник ... са 22,22% радног ангажовања, на неодређено време. С обзиром да је ББ била радно ангажована и код ОШ „Станимир Вељковић - Зелe" са седиштем у Бојнику, иста се обратила радној подгрупи са захтевом за „укрупњавање нормe", па је између ОШ „Станимир Вељковић - Зелe" из Бојника и ОШ „Вук Караџић" (тужене), закључен споразум о преузимању запослене ББ дана 15.04.2019. године. Тужиљи је оспореним решењем директора о престанку радног односа од 12.04.2019. године отказан уговор о раду на одређено време због истека рока на који је заснован и радни однос јој је престао 24.04.2019. године. Тужиља је изјавила жалбу на поменуто решење, а школски одбор тужене донео решење од 16.05.2019. године којим је одбио жалбу тужиље.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредби члана 152. и члана 154. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 88/17... 6/20), оценио да је неоснован тужбени захтев да се утврди да је тужиља у радном односу на неодређено време код тужене почев од 01.09.2018. године, јер је Закон о основама система образовања и васпитања *lex specialis* у односу на Закон о раду и истим су прописана посебна правила за пријем у радни однос на неодређено време у установи школства, те се у конкретном случају не може применити одреба члана 32. став 2. Закона о раду. Такође, по оцени првостепеног суда, решење директора тужене број .. од 12.04.2019. године о престанку радног односа тужиљи и решење школског одбора тужене број .. од 16.05.2019. године су законита, јер је тужиља била радно ангажована са непуним радним временом од 44,44% од пуног радног времена и није била у радном односу на неодређено време, а споразумом о преузимању са ББ, иста је преузета из ОШ „Станимир Вељковић – Зелe“ код туженог за проценат радног ангажовања тужиље. Код наведеног, неоснован је тужбени захтев да се тужиља врати на рад у радни однос на неодређено време и да јој се признају сва права из радног односа од престанка радног односа до враћања на рад, као и да јој се признају сва права из радног односа од престанка радног односа до краја школске 2018/19 године.

Другостепени суд је потврдио првостепену пресуду у делу којим је одбијен тужбени захтев да се утврди да се тужиља налази у радном односу на неодређено време код туженог почев од 01.09.2018. године, да се обавезе тужена да тужиљу врати на рад у радни однос на неодређено време, као и захтев да се тужена обавезе да

тужиљи призна сва права из радног односа након истека школске 2018/2019 године до дана враћања на рад, прихватајући закључак првостепеног суда да је Закон о основама система образовања и васпитања *lex specialis* у односу на Закон о раду и да су истим прописана посебна правила за пријем у радни однос на неодређено време у установи школства, при чему је одредбом члана 155. став 10. Закона о основама система образовања и васпитања прописано да радни однос на одређено време не може да прерасте у радни однос на неодређено време.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду донету након првобитног укидања и поништио као незаконита решења директора тужене број .. од 12.04.2019. године о престанку радног односа тужиљи и школског одбора тужене број .. од 16.05.2019. године и обавезао тужену да тужиљи призна сва права из радног односа од престанка радног односа до краја школске године. Према становишту другостепеног суда, решење тужене од 17.09.2018. године, које је тужиља неспорно примила и којим је утврђена структура радног времена тужиље у школској 2018/19 години са 44,44% од пуног радног времена и са применом од 01.09.2018. године, има карактер уговора о раду у ситуацији када странке нису закључиле уговор о раду, јер га тужиља није потписала. Код наведеног, није било основа да тужиљи радни однос престане пре краја школске 2018/2019 године у смислу одребе члана 175. став 1. тачка 1. Закона о раду.

По оцени Врховног суда, насупрот наводима ревизија, одлуке другостепеног суда засноване су на правилној примени материјалног права.

Супротно наводима ревизије тужиље, правилна је правна аргументација нижестепених судова у погледу неоснованости тужбеног захтева да се утврди да је тужиља код тужене у радном односу на неодређено време. Према одредби члана 155. став 10. Закона о основама система образовања и васпитања прописано је да радни однос на одређено време не може да прерасте у радни однос на неодређено време. Ради се о пропису *lex specialis* у односу на одредбе Закона о раду и у таквом случају одредбе Закона о раду као општег прописа су супсидијарне у смислу члана 2. става 2. истог закона у односу на она питања која нису регулисана одредбама посебног закона, те је искључена примена одребе члана 32. став 2. Закона о раду. Законом о основама система образовања и васпитања регулисано је да се радни однос на неодређено време по наведеном закону заснива искључиво на односу расписаног конкурса, што овде није случај.

Правилан је став другостепеног суда везано за усвајање тужбеног захтева тужиље да се пониште као незаконита решења директора тужене број .. од 12.04.2019. године о престанку радног односа тужиљи и школског одбора тужене број .. од 16.05.2019. године. Тужиља је код тужене све време била радно анагажована на одређено време и након што јој је престао радни однос 31.08.2018. године, тужиља је због потребе туженог позвана ради радног ангажовања у школској 2018/19 години, што је и прихватила, али није потписала уговор о раду. Решењем тужене од 17.09.2018. године тужиљи је утврђена структура радног времена у школској 2018/19 години на пословима наставника ..., са 44,44% од пуног радног времена и са применом од 01.09.2018. године и тужиља је наставила да ради код тужене све до 24.04.2019. године, када јој је решењем тужене престао радни однос. У том периоду остварила је сва права

из радног односа, редовно јој је исплаћивана зарада, била је пријављена на обавезно социјално осигурање, и обавезе у том погледу од стране тужене су уредно извршене, те иако није имала закључен уговор о раду, имајући у виду и садржину решења тужене од 17.09.2018. године, може се закључити да је тужила засновала радни однос на одређено време код туженог за школску 2018/2019 годину. Код наведеног, правилан је закључак другостепеног суда да су решење директора тужене од 12.04.2019. године и решење школског одбора тужене од 16.05.2019. године незаконита, јер није било основа да тужиљи радни однос престане истеком рока на који је заснован пре краја школске 2018/2019 године, те је правилно обавезана тужена да тужиљи призна сва права из радног односа од престанка радног односа до краја школске 2018/19 године.

Наводима из ревизија странака не доводи се у питање правилност побијаних одлука. Ово из разлога што Врховни суд налази да су другостепене пресуде донете правилном применом материјалног права. Осим тога, у ревизијама се понављају наводи који су истицани у жалбеном и у првостепеном поступку и били су предмет правилне оцене нижестепених судова.

На основу свега изнетог, Врховни суд је применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

Врховни суд је, применом члана 165. става 1. у вези чланова 153. и 154. ЗПП, одбио захтеве странака за накнаду трошкова ревизијског поступка јер нису постигле успех у овом поступку, а трошак за састав одговора на ревизију није био потребан за доношење одлуке ревизијског суда.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**